

PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI i KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
W KATOWICACH

40-024 Katowice, ul. Powstańców 41a
Tel./Fax (0-32) 256-46-96, Tel./Fax (0-32) 255-26-47, Tel./Fax (0-32) 255-44-04
E-mail: katowice@uokik.gov.pl

Katowice, dn. 19.12.2003r.

RKT-61-s-85/03/SB

DECYZJA Nr RKT-61/2003

Na podstawie art. 28 ust. 6 oraz art. 23d w związku z art. 23a ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2003r. Nr 86, poz. 804) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 18, poz. 172 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko GEANT POLSKA Sp. z o.o., ul. Puławska 427, z siedzibą w Warszawie

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

stwierdza się, że nie narusza zbiorowych interesów konsumentów praktyka polegająca na informowaniu konsumentów o możliwości skorzystania z Kredytu 0% przez posiadaczy Karty GEANT, gdyż nie został naruszony obowiązek udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, o którym mowa w art. 23a ust. 2 przywołanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Uzasadnienie

W dniu 04.06.2003r. w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej organem antymonopolowym), z urzędu wszczęte zostało postępowanie wyjaśniające mające na celu wstępne ustalenie, czy GEANT POLSKA Sp. z o.o., ul. Puławska 427 w Warszawie (zwany dalej GEANT POLSKA) prowadząc sprzedaż towarów kredytowaną przy wykorzystaniu karty kredytowej GEANT, przestrzega wymogi określone przez ustawę z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2001r. Nr 100, poz. 1081 z późn. zm.) – zwana dalej ustawą o kredycie konsumenckim. Celem postępowania było wstępne ustalenie, czy w opisanej sprawie nastąpiło naruszenie przepisów ustawy uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W trakcie przedmiotowego postępowania w dniu 4 czerwca 2003r. w hipermarkecie GEANT ul. Pułaskiego 60 w Katowicach, przeprowadzona została kontrola przez pracownika Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zgodnie z upoważnieniem Nr 30/2003 z dnia 4 czerwca 2003r. W związku z ustaleniami dokonanymi w trakcie w/w kontroli (Karty nr 36-65), w dniu 08.08.2003r. wszczęte zostało postępowanie w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, w związku z podejrzeniem podejmowania przez GEANT POLSKA Sp. z o.o., działań noszących znamiona praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, poprzez naruszenie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej

i pełnej informacji co może stanowić naruszenie art. 23a ust. 1 i 2 powołanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W odpowiedzi z dnia 23.09.2003r. (Karta nr 7 i 8) na zarzuty przedstawione w postanowieniu nr 1 o wszczęciu postępowania GEANT POLSKA wyjaśnił co następuje.

Akcja promocyjna jest każdorazowo ogłaszana w gazetkach mailingowych oraz w sklepie (w formie plakatów, ulotek, komunikatów). Kredyt 0% w dniach od 30.05. do 04.06 dotyczył chłodziarek marki .... Z kredytu mogli skorzystać wszyscy posiadacze karty Geant gdyż warunkiem było dokonanie płatności za w/w towar tą właśnie kartą. Promocja dotyczyła wszystkich hipermarketów Geant. Ze względu na fakt, iż karta Geant oferuje kilka stałych opcji spłat, przy przyjmowaniu karty jako środka płatności kasjer jest zobowiązany zapytać klienta w jakiej opcji życzy sobie dokonywać spłaty. Kredyt 0% jest opcją promocyjną i zaznacza się ją za pomocą klawisza dodatkowego, różnego od klawiszy przeznaczonych do spłaty. Klawisze dodatkowe są definiowane przed promocją (i w zależności od rodzaju promocji). Opisano przebieg transakcji: Klient wybiera towar i udaje się z nim do kasy. Podaje kasjerce kartę Geant jako środek płatniczy. Kasjer pyta klienta, w jakiej opcji życzy sobie spłacać towar. Kasjer inkasuje towar zaznaczając wybraną przez klienta opcję spłaty (dzięki temu firma kredytująca rozkłada wartość towaru na wskazaną przez klienta ilość rat). Następnie Kasjer drukuje paragon. Po zamknięciu okresu rozliczeniowego klient otrzymuje z Geant Kredyt wyciąg z opisem dokonanych transakcji (w tym miesięczna rata za zakupiony towar) oraz rachunek do zapłaty.

Dodatkowe wyjaśnienia w sprawie zostały przedstawione w piśmie z dnia 07.11.2003r. (Karty nr 22,23). Jak z nich wynika w okresie od 30.05.03r. do 04.06.03r. obowiązywała opcja 5 lub 10 rat kredytu bez odsetek i prowizji (wszystkie chłodziarki ..., pralki ...), z której każdy posiadacz karty kredytowej mógł skorzystać. Klient dokonujący zakupu i deklarując opcję bezodsetkową, był obciążony tylko kwotą zakupu. Należy zauważyć, że treść umowy pozwala na uzyskanie koniecznych informacji potrzebnych do dokonywania czynności związanych z korzystaniem z karty Geant, w tym także jeżeli chodzi o wybór opcji spłaty. Natomiast sama nazwa „opcja bezodsetkowa” informuje, że przy wyborze tej opcji nie są pobierane odsetki od transakcji (w przeciwieństwie do opcji odsetkowych), co jak się wydaje nie wymaga bardziej szczegółowych wyjaśnień. Zgodnie z wyjaśnieniami istnieje możliwość złożenia reklamacji, co do wybranej opcji spłaty w przypadku pomyłki kasjera przy wprowadzeniu kodu opcji spłaty. W takim przypadku wymagane jest poświadczenie kierownika kas o zaistniałej pomyłce, na podstawie którego zmieniana jest opcja na właściwą. Zakończenie okresu jest uwarunkowane wymogami technicznymi systemu informatycznego obsługującego konto kredytowe karty Geant, a uregulowane jest postanowieniami umowy, zgodnie z którą zakończenie okresu rozliczeniowego następuje w dniu wystawienia wyciągu z konta klienta, natomiast wystawienie wyciągu powinno nastąpić w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca. Kredytobiorca spłaca należność za dany okres rozliczeniowy w terminie 20 dni od daty wystawienia wyciągu, przy czym okres ten może ulec skróceniu lub wydłużeniu o termin nie dłuższy niż 4 dni. W terminie 11 dni od zakończenia okresu rozliczeniowego wyciąg powinien zostać doręczony kredytobiorcy, przy czym na kredytobiorcy ciąży obowiązek niezwłocznego powiadomienia banku o fakcie nieotrzymania wyciągu. Nieotrzymanie wyciągu w terminie lub zgłoszenie zastrzeżeń do wyciągu nie zwalnia kredytobiorcy z obowiązku spłaty należności w wyznaczonym terminie.

Organ Antymonopolowy zważył co następuje.

Zgodnie z art. 23a) ust. 1 ustawy antymonopolowej za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się godzące w nie bezprawne działania przedsiębiorcy. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów. Ustawa antymonopolowa w art. 23 a ust. 2 stanowi, że za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o

których mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, nieuczciwą lub wprowadzającą w błąd reklamę i inne czyny nieuczciwej konkurencji godzące w zbiorowe interesy konsumentów.

W przykładowym katalogu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostało wymienione naruszenie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji. Informacja, jaką uzyskuje konsument będący uczestnikiem procesu obrotu towarem, jest podstawowym czynnikiem warunkującym podjęcie decyzji. Konsument podejmuje konkretne decyzje nabywcze na podstawie informacji, które uzyskuje z rynku zarówno za pośrednictwem reklamy, warunków transakcji, czy też od innych konsumentów. Sprzedawca jest profesjonalistą, a więc informacje przez niego przekazywane mogą być uznawane przez konsumentów jako najbardziej rzetelne, prawdziwe spośród informacji dostępnych na rynku. Informacja przekazywana powinna być rzetelna, tj. powinna zawierać fakty, świadczące o cechach transakcji takich jakie są one faktycznie. Rzetelna informacja, to jest taka informacja, po zapoznaniu się z którą konsument otrzymuje fachowe, konkretne informacje, wyczerpujące przedmiot transakcji, dzięki czemu nie musi się zwracać o opinię do innego profesjonalnego uczestnika rynku. Przez informacje prawdziwe należy rozumieć np. nie powołujące się na nieistniejące okoliczności, opinie, fakty. Przez prawdziwe informacje należy rozumieć takie, które mają potwierdzenie w stanie faktycznym. Dodatkowo przekazywana przez profesjonalistę informacja powinna być pełna. Najczęściej Konsument podejmując decyzję nabywczą, wie tyle ile uzyska od profesjonalisty. Przemilczenie ważnych informacji powoduje, iż decyzje są podejmowane pod wpływem błędu. Z zarzutem niepełnej informacji, mamy do czynienia wtedy, gdy konsument podejmuje decyzję, która byłaby inną, gdyby konsument miał wszystkie informacje o cechach transakcji.

W trakcie kontroli ustalono, że dostępna na terenie sklepu Gazetka GEANT zawierała ofertę produktów sprzedawanych w ramach kredytu 0% dla posiadaczy Karty GEANT (gazetka obowiązująca od 30.05.2003r. do 04.06.2003r. lub do wyczerpania asortymentu - strona 18) (Karta nr. 55-verte). Na produktach, które można było nabyć w ramach KREDYT 0%, były umieszczone wywieszki o tym informujące (Karta nr 46). Z kredytu 0% mogły skorzystać tylko osoby, które posiadały Kartę GEANT uprawniającą do linii kredytowej. Jednak, aby skorzystać z możliwości zakupu towaru w ramach Kredytu 0%, konsument musiał o tym poinformować kasjerkę, w przeciwnym razie kredyt był naliczany z oprocentowaniem. O wymogu zwrócenia uwagi kasjerce o zamiarze nabycia towaru w ramach promocji KREDYT 0%, konsument nie był informowany.

W przedmiotowej sytuacji konsument samodzielnie musi wykazać inicjatywę w zakresie dbania, aby kasjer wybrał odpowiednią opcję spłat rat, natomiast nie był o tym warunku informowany za pośrednictwem wywieszek umieszczanych na towarach objętych promocją Kredyt 0%. Jednak ponowna analiza ogólnych warunków umowy o korzystanie z karty kredytowej (Karta nr24-verte) wykazała, iż o tym obowiązku konsument został poinformowany przy zawieraniu umowy o kartę kredytową. Pkt 6A ogólnych warunków umowy stanowi, iż Kredytobiorca wybiera opcję spłaty danej kwoty kredytu w chwili zapłaty przy użyciu karty albo złożenia wniosku o skorzystanie z limitu gotówkowego. Pkt 6B ogólnych warunków opisuje różne opcje spłaty danej kwoty kredytu. Zgodnie z pkt 6B 4 warunków spłata danej kwoty kredytu może być dokonana zgodnie z aktualną opcją promocyjną, której szczegółowe warunki określi Bank. Wybór opcji promocyjnej oznacza, że Kredytobiorca zapoznał się z warunkami promocji oraz je zaakceptował.

Aby określone zachowanie mogło zostać uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest łączne spełnienie dwóch przesłanek:

- bezprawne działanie przedsiębiorcy,
- działanie powyższe narusza zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z art. 23a) ust. 1 ustawy antymonopolowej za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się godzące w nie bezprawne działania przedsiębiorcy. Natomiast na podstawie zgromadzonych materiałów nie stwierdzono, ażeby działania GEANT POLSKA w zakresie objętym wszczęciem postępowania naruszały zbiorowe interesy konsumentów, z uwagi na niepodawanie konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji na wywieszkach reklamowych umieszczanych na towarach objętych akcją Kredyt 0%. Jak wskazano powyżej obowiązek poinformowania kasjera o wybranej opcji spłaty rat został nałożony na konsumenta przez ogólne warunki umowy. Tak więc konsument został poinformowany o przedmiotowym obowiązku, a więc zarzucenie przedsiębiorcy, iż nie informował o tym, iż konsument ma obowiązek zwrócić uwagę kasjerowi, iż chce dokonać zakupu przy pomocy karty w opcji promocyjnej jest bezpodstawne.

W przedmiotowej sprawie nie zaistniały łącznie obie przesłanki konieczne do uznania zachowania przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów – bezprawne działanie przedsiębiorcy i naruszenie zbiorowych interesów konsumentów.

Sąd należało orzec jak w sentencji decyzji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach.

Dyrektor Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach
Alicja Kral